

การยกเลิกความเป็นอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติด กรณีศึกษา กัญชา Legalization of Drugs Case Study Cannabis.

อัครพนธ์ เอี้ยวรัตน์^{1*}

Arkraphon Aieorattanawadee^{1*}

^{1*}นักวิจัยอิสระ

^{1*}Freelance Research

*Corresponding author; E-mail: arkaraphonceo@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการยกเลิกความเป็นอาชญากรรมของยาเสพติดที่เกี่ยวข้องกับกัญชา และศึกษาเปรียบเทียบแนวนโยบายการยกเลิกความเป็นอาชญากรรมของยาเสพติดที่เกี่ยวข้องกับกัญชา เป็นการศึกษาเชิงเอกสาร (Documentary research) เป็นการวิเคราะห์นโยบายเกี่ยวกับการยกเลิกความเป็นอาชญากรรมในประเทศทั้งในกรณี เสพ ครอบครอง จำหน่าย และเปรียบเทียบนโยบายกัญชาในประเทศที่มีนโยบายการยกเลิกความเป็นอาชญากรรมของกัญชา ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการออกกฎหมายพระราชบัญญัติยาเสพติด เป็นระบบที่ถูกสร้างขึ้นในสังคมเพื่อกำหนดความหมายของการเป็นยาเสพติดและยกเลิกความเป็นอาชญากรรมของกัญชาในประเทศไทยในทุกกรณี ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับในระดับนานาชาติ โดยกระบวนการสำคัญในการยกเลิกความเป็นอาชญากรรมมีความแตกต่างกันออกในระดับของกฎหมายที่เข้ามากำหนดกำกับบรรทัดฐานใหม่ให้กับกัญชาในแต่ละประเทศ ถึงอย่างไรก็ตามการยกเลิกความเป็นอาชญากรรมจำเป็นต้องมีกฎหมายเข้ามากำกับดูแลทั้งระบบอุตสาหกรรมตั้งแต่ นำเข้า ส่งออก ผลิต (ปลูก) ผลิต (สกัด) ครอบครองเฉพาะบุคคล เสพ และจำหน่าย เพื่อให้เป็นไปในทิศทางที่คำนึงถึง สุขอนามัย สิทธิ และเสรีภาพในการเข้าถึงกัญชาของประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมและเสมอภาคกัน

คำสำคัญ: กัญชา, การยกเลิกความเป็นอาชญากรรม, ยาเสพติด, อาชญากรรม

ABSTRACT

This research aims to study the legalization of cannabis and to compare the legalization of cannabis crime policy. This is documentary research that analyzes policies on legalization of crime in countries in the cases of consumption, possession, distribution and comparison of cannabis policies in countries with cannabis legalization policies. The results of the study found that the Drug Act process is a system created in society to redefine what it means to be a drug and abolish the crime of cannabis in Thailand in all cases, which is in the same direction as the international level the key processes for the legalization of crime differ in the level of legislation that regulates new norms for cannabis in each country. However, to legalization, it is necessary to have laws governing the entire industrial system from import, export, production (Cultivation), production

(Extraction), personal possession, consumption and distribution in order to be in the direction of health and rights. and freedom of equal and equal access to cannabis for all citizens.

Keywords: Cannabis, Legalization, Drug, Crime

บทนำ

กัญชา (*Cannabis sativa* L.) เป็นพืชล้มลุกในตระกูล (Cannabaceae) พืชในสกุล *Cannabis* เป็นพืชล้มลุก ลำต้นมีสีเขียวอมเทา ใบเป็นแฉก เว้าลึกจนถึงโคนใบ ใบแต่ละแฉกยาวรี ขอบใบจักแบบฟันเลื่อย ดอกสีเขียว มีสารที่ออกฤทธิ์ต่อจิต และประสาท ที่ถูกทำให้การรับรู้ความหมายจากมนุษย์อย่างน่าอัศจรรย์ใจ ตั้งแต่พืชที่มีส่วนในการพัฒนาการด้านกิจกรรมของมนุษย์ชาติไปจนถึงพืชยาเสพติดที่ถูกสาบส่งว่าเป็นสิ่งอันตรายและเป็นวาระสำคัญที่จะต้องจำกัด และกำจัดให้สิ้นซาก

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่ทำให้กัญชาถูกจับจ้องเมื่อมีการค้นพบสารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท (Psychoactive substances) ที่เรียกว่าสารทีเอชซี (THC: Tetrahydrocannabinol) ศาสตราจารย์ราฟาเอล เมชูลัม (Rafael Mechoulam) และคณะ ในปี ค.ศ. 1964 ณ มหาวิทยาลัยฮีบรู (Hebrew) ประเทศอิสราเอลซึ่งเป็นสารประกอบในกลุ่มแคนนาบินอยด์ (Cannabinoid) และสารที่ไม่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทอย่างเช่น สารซีบีดี (CBD: Cannabidiol) สารซีบีเอ็น (CBN: Cannabinol) ซึ่งไม่ว่าจะเป็นสารที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทหรือไม่ นั้นล้วนแล้วแต่มีคุณสมบัติทางเภสัชวิทยาด้วยกัน จากคุณสมบัติทางเภสัชวิทยาจากสารสกัดแคนนาบิไดโอด (cannabidiol) หรือสารซีบีดี (CBD) ซึ่งเป็นสารในกลุ่มแคนนาบินอยด์ (Cannabinoid) เป็นสารสกัดที่ได้มาจากจากช่อดอกเพศเมีย (Flower) ของพืชกัญชา ภายในช่อดอกของกัญชาจะบรรจุสารในกลุ่มแคนนาบินอยด์มากกว่าหนึ่งร้อยชนิด โดยสารซีบีดี นั้นเป็นสารสำคัญที่ถูกกล่าวถึงอย่างเป็นวงกว้าง เนื่องจากมีคุณสมบัติมากมาย ไม่ว่าจะเป็นการช่วยลดอาการอักเสบ (Anti-Inflammatory) ช่วยให้มีสมาธิ (focus) ลดความวิตกกังวล (Anti-Anxiety) ช่วยลดอาการลมชัก (Epilepsy) และยังช่วยให้คุณภาพในการนอนหลับดีขึ้น ได้ถูกนำไปประยุกต์ใช้ในหลากหลายอุตสาหกรรม โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม (Food & Beverages) (พิมพ์พรรณไพบุลย์หวังเจริญ, 2555).

ร่องรอยเอกสารทางประวัติศาสตร์ในอดีตได้เผยให้เห็นถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัญชากับสังคมไทยมาเป็นเวลาอย่างยาวนานไม่ว่าจะเป็นตำรายาซึ่งประเทศไทยได้รับอิทธิพลมาจากการแพทย์อายุรเวชของประเทศอินเดีย บทวรรณกรรม หนังสือตำราในอดีต หรือแม้กระทั่งระเบียบข้อบังคับกฎหมาย ทำให้ทราบและทำความเข้าใจถึงปรากฏการณ์ที่ว่าสังคมไทยนั้นได้รู้จักกับกัญชาชนิดนี้มาเป็นระยะเวลาอันยาวนานแล้ว อีกทั้งยังพบว่ามีปรากฏตัวขึ้นของกัญชาในฐานะเป็นสมุนไพร ที่ใช้รักษาโรคมะเร็งตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช จากคัมภีร์ธาตุพระนารายณ์ฉบับใบลานตำราพระโอสถพระนารายณ์ (พระราชบัญญัติกัญชา พ.ศ. 2477.) แต่ต่อมาได้ถูกเรียบเรียงจัดวางขึ้นใหม่ได้ระบุถึงกัญชาในฐานะเป็นสมุนไพรซึ่งเป็นส่วนประกอบในการปรุงยาสูตรต่าง ๆ ยกตัวอย่างเช่น ยาสูตรสุขไสยาสน์ แก้กโรคได้สรรพัต มีกำลังในการ ทานอาหารทำให้มีความสุข ยาสูตรมหาวัฒนะ แก้กโรคพยาธิทั้งหลาย ยาสูตรอัคคินิวคณะ แก้อาการคลื่นเหียนอาเจียนและทานอาหารได้ปกติสำหรับผู้ที่ไม่อยากอาหาร ยาสูตรทิพภาค แก้กโรคทานอาหารไม่ได้นอนไม่หลับ เป็นต้น อีกทั้งกัญชาได้ถูกใช้ สมุนไพรพื้นบ้านในตำรายาหลายขนาด หรือแม้กระทั่งถูกใช้เป็นเครื่องเทศในการปรุง อาหารเพื่อ เพิ่มรสชาติ เช่น ใส่ไปในน้ำซุ๊ปก๋วยเตี๋ยวเรือ และจากหลักฐานยังพบอีกว่า ผ้าพันมือที่ใช้ในศึกสังเวียนชกมวยไทยนั้นล้วนทำมาจากใยกัญชาทั้งสิ้น

โดยในปัจจุบันหลายประเทศในโลกได้นำแนวนโยบายการยกเลิกความเป็นอาชญากรรม (Legalization) มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติในการควบคุมพืชกัญชา เมื่อมีการพิจารณาถึงคุณสมบัติทางเภสัชวิทยาและ

ผลประโยชน์ที่ได้ในด้านการลดงบประมาณในการแก้ไขดูแลปัญหาอาชญากรรมแล้ว กัญชาได้ถูกสร้างมุมมองใหม่ที่สามารถกลายเป็นพืชที่สามารถใช้ในเชิงสันทนาการ (Recreational) ที่จะช่วยในการสร้างรายได้ในเชิงเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวให้กับประชาชนและเกษตรกรในประเทศ ถึงอย่างไรก็ตามกัญชาอาจจะไม่ใช่พืชที่มีความเหมาะสมกับมนุษย์ทุกเพศทุกวัย โดยในประเทศไทยจัดประเภทของพืชกัญชาให้เป็นสมุนไพรควบคุม มีข้อกำหนดในการควบคุมที่อนุญาตให้ผู้ที่มิอายุตั้งแต่ยี่สิบปีขึ้นไปสามารถครอบครอง ใช้ประโยชน์ ดูแล เก็บรักษา ขนย้าย จำหน่ายได้ โดยมีข้อยกเว้น ห้ามมิให้มีการสูบในพื้นที่สาธารณะ การใช้ประโยชน์กับสตรีมีครรภ์หรือสตรีให้นมบุตร และการจำหน่ายให้กับผู้ที่มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปี สตรีมีครรภ์หรือสตรีให้นมบุตร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการยกเลิกกัญชาจากความเป็นอาชญากรรมยาเสพติดให้โทษประเภท 5
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบแนวนโยบายการยกเลิกความเป็นอาชญากรรมของยาเสพติดที่เกี่ยวข้องกับกัญชา

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การยกเลิกความเป็นอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติด กรณีศึกษา กัญชา เป็นงานวิจัยเชิงเอกสาร เป็นการวิเคราะห์นโยบายเกี่ยวกับการยกเลิกความเป็นอาชญากรรมในประเทศทั้งในกรณี เสพ ครอบครอง จำหน่าย และเปรียบเทียบนโยบายการยกเลิกความเป็นอาชญากรรมของยาเสพติดที่เกี่ยวข้องกับกัญชาในประเทศที่มีนโยบายการยกเลิกความเป็นอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับกัญชา โดยวิธีการคัดเลือกเอกสารที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็นเอกสารเป็น 2 ประเภท เอกสารชั้นต้น ได้แก่ เอกสารที่เขียนจากผู้แต่งโดยตรง, กฎหมายที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา, งานวิจัย และเอกสารชั้นรอง ได้แก่ เอกสารที่ผู้แต่งรวบรวมกับเอกสารชั้นต้น เป็นต้น วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการเปรียบเทียบจากเอกสารชั้นต้นและเอกสารชั้นรองเพื่อหาข้อสรุปในงานวิจัย

ผลการวิจัย

การยกเลิกความเป็นอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติด กรณีศึกษา กัญชาในประเทศไทย

จากเอกสารทางประวัติศาสตร์ได้เผยให้เห็นถึงกระบวนการก่อนที่กัญชาจะถูกยกเลิกความเป็นอาชญากรรม ความเป็นอาชญากรรม (Criminalization) ของกัญชาในประเทศไทยเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้กัญชากลายเป็นยาเสพติดตั้งแต่พระราชบัญญัติกัญชา พ.ศ. 2477 โดยระบุโทษของการมีกัญชาเพื่อปลูกหรือนำเข้าคือ จำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกิน 500 บาทหรือ ทั้งจำทั้งปรับ หรือถ้าผู้ใดซื้อ ขาย จำหน่าย สูบกัญชา รวมถึงอุปกรณ์ในการสูบจะได้รับโทษคือ จำคุกไม่เกินหกเดือน ปรับไม่เกิน 200 บาทหรือ ทั้งจำทั้งปรับ ประกอบกับการยกเลิกพระราชบัญญัติดังกล่าวและตราพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ขึ้นบังคับใช้ควบคุมกัญชาแทนและจัดประเภทกัญชาให้อยู่ในหมวดหมู่บัญชียาเสพติดประเภทที่ 5 โดยมีบทกำหนดโทษดังต่อไปนี้ในกรณีเสพจำคุกไม่เกิน หนึ่งปี และ ปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท ในกรณีผลิตเพื่อจำหน่ายจำคุกสองปีถึงสิบห้าปี หรือ ปรับตั้งแต่สองหมื่นถึงหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท ในกรณีนำเข้าและส่งออกจำคุกสองปีถึงสิบห้าปี หรือ ปรับตั้งแต่สองหมื่นถึงหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท กรณีการครอบครอง จำคุกไม่เกินห้าปีและปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท และกรณีครอบครองเพื่อจำหน่าย จำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นถึงหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท (พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562)

จากกระแสการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับกัญชาทางการแพทย์ในระดับนานาชาติ โดยที่พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานและมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน นอกจากนี้ปรากฏผลการวิจัยว่าสารสกัดจากกัญชามีประโยชน์ทางการแพทย์เป็นอย่างมาก ซึ่งหลายประเทศทั่วโลกได้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย เพื่อเปิดโอกาสให้มีการอนุญาตให้ประชาชนใช้กัญชาเพื่อประโยชน์ในการรักษาโรคและประโยชน์ในทางการแพทย์ได้ ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 กัญชาเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ที่ห้ามมิให้ผู้ใดเสพหรือ นำไปใช้ในการบำบัดรักษาผู้ป่วยหรือนำไปใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์และยังกำหนดโทษทั้งผู้เสพและ ผู้ครอบครองด้วย ดังนั้น เพื่อเป็นการรับรองและคุ้มครองสิทธิของผู้ป่วยที่จะได้รับและใช้กัญชาเพื่อประโยชน์ ในการรักษาและพัฒนาทางการแพทย์ ภายใต้คำแนะนำของแพทย์ผู้ได้รับอนุญาต เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ให้ทำได้โดยชอบด้วยกฎหมาย และเพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านยาของประเทศ และป้องกันไม่ให้เกิด การผูกขาดทางด้านยา สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 เพื่อเปิดโอกาส ให้สามารถนำกัญชาไปทำการศึกษารวบรวมและพัฒนาเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์และสามารถ นำไปใช้ในการรักษาโรคภายใต้การดูแลและควบคุมของแพทย์ได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ การยกเลิกความเป็นอาชญากรรมของกัญชา แต่ถึงอย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษฉบับดังกล่าวยังคงให้จัดประเภทกัญชาให้เป็นยาเสพติดประเภทที่ 5 ซึ่งสามารถอนุญาตให้ใช้ได้เชิงการแพทย์และการวิจัยศึกษาเท่านั้น ภายในกฎหมายยังได้มีการเปลี่ยนแปลงบทกำหนดโทษให้มีความรุนแรงน้อยลงดังนี้ “มาตรา 75 ผู้ใดผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 อันเป็นการฝ่าฝืน มาตรา 26/2 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินห้าแสนบาท (ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 พ.ศ. 2565.)

ในระยะเวลาต่อมาวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 พ.ศ. 2565 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 29 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด ให้ยาเสพติดให้โทษที่ระบุชื่อยาต่อไปนี้ เป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดรัฐธรรมนูญว่า การกระทรวงสาธารณสุขโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดออกประกาศไว้ (3) สารสกัดจากทุกส่วนของพืชกัญชาหรือกัญชง ซึ่งเป็นพืชในสกุล Cannabis ยกเว้น สารสกัดดังต่อไปนี้ (Aieorattanawadee, A, 2020)

(ก) สารสกัดที่มีปริมาณสารเตตราไฮโดรแคนนาบินอลไม่เกินร้อยละ 0.2 โดยน้ำหนัก เฉพาะที่ได้รับอนุญาตให้สกัดจากพืชกัญชาหรือกัญชงที่ปลูก ภายในประเทศ

(ข) สารสกัดจากเมล็ดของพืชกัญชาหรือกัญชง ที่ได้จากการปลูกภายในประเทศ

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป ทำให้ในวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2565 ทุกส่วนของพืชกัญชา ไม่ว่าจะเป็ กิ่ง ก้าน ราก ใบ และช่อดอก ไม่ถูกจัดประเภทเป็นยาเสพติดประเภทที่ 5 อีกต่อไป ทำให้สถานภาพของกัญชาเปลี่ยนแปลงไปสิ้นเชิง การครอบครอง ครอบครองเพื่อจำหน่าย การนำเข้าส่งออก สามารถทำได้อย่างเสรี ถึงอย่างไรก็ตามเมื่อกัญชาไม่ได้เป็นยาเสพติดอีกต่อไปทำให้เกิดปรากฏการณ์ภาวะที่ไม่เคยเกินขึ้นมาก่อนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2477 จึงได้มีการออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สมุนไพรควบคุม (กัญชา) พ.ศ. 2565 ในวันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2565 โดยที่พิจารณาเห็นว่า กัญชา เป็นสมุนไพรที่มีค่าต่อการศึกษาหรือวิจัย มีความสำคัญทางระบบเศรษฐกิจ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองและส่งเสริมการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 มาตรา 44 มาตรา 45 (3) และ (5) แห่งพระราชบัญญัติ

เพื่อเป็นการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้กัญชา หรือสารสกัดจากกัญชา ซึ่งเป็นพืชในสกุล Cannabis เป็นสมุนไพรควบคุม

ข้อ 2 อนุญาตให้ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ยี่สิบปีขึ้นไปสามารถครอบครอง ใช้ประโยชน์ ดูแล เก็บรักษา ขนย้าย จำหน่ายสมุนไพรควบคุมตามข้อ 1 ได้ ยกเว้นการกระทำ ดังต่อไปนี้

- (1) การใช้ประโยชน์ในที่สาธารณะโดยการสูบ
- (2) การใช้ประโยชน์กับสตรีมีครรภ์หรือสตรีให้นมบุตร
- (3) การจำหน่ายให้กับผู้ที่มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปี สตรีมีครรภ์หรือสตรีให้นมบุตร

ข้อ 3 อนุญาตให้ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนจีน และ หมอพื้นบ้านตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย สามารถใช้ประโยชน์จากสมุนไพรควบคุม ตามข้อ 1 ให้กับผู้ป่วยของตน

ข้อ 4 อนุญาตให้ผู้ป่วยตามข้อ 3 สามารถครอบครอง ขนย้าย ดูแล เก็บรักษา ใช้ประโยชน์ ในปริมาณที่จ่ายให้สำหรับการใช้ประโยชน์เป็นเวลาสามสิบวัน

ข้อ 5 ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

การยกเลิกความเป็นอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติด กรณีศึกษา กัญชา ในต่างประเทศ

ประเทศสาธารณรัฐอุรุกวัย (Uruguay) เป็นประเทศแรกในโลกที่ออกกฎหมาย กำหนดให้กัญชามีสถานะที่ ถูกกฎหมาย และสามารถใช้กัญชาเพื่อสันติทางการได้ โดยกฎหมายกัญชา (Law No. 19.172) สามารถกระทำได้โดย ไม่ผิดกฎหมาย ซึ่งเน้นการควบคุมจากรัฐบาล โดยวัตถุประสงค์ของกฎหมายนั้น คือ ควบคุมการผูกขาดของกัญชา โดยภาครัฐ แทนที่จะเป็นองค์กรอาชญากรรม เพื่อปรับปรุงความมั่นคงของ ประเทศและลดการก่ออาชญากรรม และยังมีมุมมองที่จะนำกัญชาออกมาจากตลาดยาเสพติดชนิดอื่น ๆ ที่มีความรุนแรงมากกว่า 18

ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อเดือนธันวาคม ค.ศ. 2013 และมีการอนุญาตให้บุคคลอายุเกินกว่า 18 ปี บริบูรณ์ สามารถขึ้นทะเบียนผู้เสพกัญชาแห่งชาติ และมีการดำเนินการเพื่อติดตามรูปแบบความเสียหาย รวมถึง มีข้อจำกัด ของการซื้อขายต่อหนึ่งคนนั้นจำนวน 10 กรัมต่อสัปดาห์ หรือ 40 กรัมต่อเดือน และทั้งนี้ กฎหมาย ดังกล่าวนั้น ไม่ได้กำหนดโทษในกรณีครอบครองเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้ กฎหมายอนุญาตให้ประชาชนสามารถ ปลูกกัญชาได้ครัวเรือนละ 6 ต้น แต่ต้อง เป็นสายพันธุ์ที่รัฐกำหนดเท่านั้น ในส่วนของการจำหน่ายกัญชานั้น มีความ เครื่องครัดอย่างมาก จะต้องถูกจำหน่าย โดยร้านขายกัญชาที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น และร้านดังกล่าวจะได้รับอนุญาต ให้จำหน่ายกัญชาให้บุคคลอายุเกินกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ซึ่งการจำหน่ายจะมีระดับของสารออกฤทธิ์เริ่มต้นจากปริมาณ สารทีเอชซี (THC) ร้อยละ 5 ไปจนถึงร้อยละ 15 อีกทั้งกัญชาจะถูกบรรจุห่อมิดชิด และในส่วนของปลูกเพื่อจำหน่าย นั้นก็ต้องได้รับอนุญาต เช่นกัน¹⁹ จากกฎหมายดังกล่าวนี้ ส่งผลดี คือ 1) ช่วยในการแก้ไขปัญหาการค้ากัญชาเถื่อน จาก ประเทศเพื่อนบ้าน, ป้องกันการสูญเสียเงินออกนอกประเทศ รวมถึงรัฐมีรายได้เพิ่มขึ้น และลดงบประมาณค่าใช้จ่าย ในกระบวนการยุติธรรม, 2) ผู้เสพสามารถเปิดเผยตัวตนได้ เพราะมีกฎหมายอนุญาต และ 3) ภาครัฐสนับสนุน ให้ผู้มาขออนุญาตสามารถปลูกกัญชาได้โดยไม่ต้องลักลอบปลูก (Arkaphon Aieorattanawadee, 2020).

ประเทศแคนาดา (Canada) กฎหมายกัญชา (Cannabis Act) ซึ่งกำหนดให้กัญชามีสถานะถูกต้องตามกฎหมาย และสามารถใช้กัญชาเพื่อการสันถนาการได้ ซึ่งมีบังคับใช้ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 2018 โดยมีเจตนารมณ์แห่งกฎหมาย คือ เพื่อเป็นการปกป้องเยาวชนโดยจำกัดการเข้าถึงกัญชา , ลดภาระที่เกิดขึ้นในระบอบยุติธรรมทางอาญา , เพิ่มการเข้าถึงกัญชาที่มีคุณภาพให้แก่ประชาชน และยับยั้งกิจกรรมที่ผิดกฎหมายเกี่ยวกับกัญชาผ่านมาตรการการลงโทษและการบังคับใช้ที่เหมาะสม ทั้งนี้ มีการจัดทำใบอนุญาตผลิตกัญชาและลดกิจกรรมที่ผิดกฎหมายเกี่ยวกับกัญชา เพื่อเป็นการปกป้องเยาวชนและประชาชนทั่วไปจากการชักจูงให้ใช้กัญชา อนึ่งประเทศแคนาดาเป็นประเทศที่สองในโลกที่มีการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับกัญชา

ซึ่งกฎหมายอนุญาตให้ประชาชนทั่วไปที่มีอายุมากกว่า 18 ปีบริบูรณ์ สามารถครอบครองกัญชาได้ ซึ่งประกอบไปด้วยรายละเอียดดังนี้ 1) สามารถครอบครองกัญชาแห้งได้เป็นจำนวน 30 กรัม 2) สามารถแบ่งปันกัญชาจำนวนไม่เกิน 30 กรัมกับผู้อายุเกิน 18 ปีผู้อื่นได้ 3) ซื้อกัญชาหรือผลิตภัณฑ์กัญชาจากร้านที่ได้รับอนุญาตได้ 4) ปลูกต้นกัญชาที่ได้รับเมล็ดมาจากผู้ได้รับอนุญาตได้ไม่เกินครัวเรือนละ 4 ต้น ทั้งนี้ ต้อง เป็นการปลูกเพื่อการใช้ส่วนบุคคลเท่านั้น 5) แปรรูปกัญชา เช่น การนำไปผสมอาหารหรือเครื่องดื่ม รับประทานที่ไม่ได้เป็นสารสกัด กัญชาเข้มข้น อย่างไรก็ตาม ในกรณีการครอบครองกัญชาเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด มีบทกำหนดโทษจำคุกสูงสุดไม่เกินห้าปี ในส่วนของการจำหน่ายกัญชาโดยไม่ได้รับอนุญาต, การปลูกกัญชาเกินกว่าที่อนุญาต และการนำกัญชาออกจากประเทศหรือการให้หรือขายกัญชาแก่บุคคลอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์นั้นเป็นความผิด มีบทกำหนดโทษสูงสุด คือ จำคุกไม่เกินสิบสี่ปี (Arkaraphon Aieorattanawadee, 2022).

ประเทศสหรัฐอเมริกา (United States of America) โดยกฎหมายในระดับประเทศ (Federal level) ยังคงควบคุมกัญชาด้วยกฎหมายยาเสพติด และจัดให้กัญชาเป็นยาเสพติดในตารางที่ 1 จากการพิจารณาทั้งบริบททางด้านสังคมในฝักใฝ่ของผู้ที่สนับสนุนให้กัญชาถูกกฎหมายมีข้อดีในแง่เป็นการสร้างรายได้ให้กับรัฐและโครงการความยุติธรรมทางสังคมที่จำเป็น กฎหมายกัญชาส่งผลกระทบต่อผู้คนจากชุมชนชนกลุ่มน้อยอย่างไม่เหมาะสมส่งผลให้เกิดการกักขัง จำคุกจำนวนมากสิ้นเปลืองงบประมาณในการพัฒนาประเทศ รัฐที่ยาเสพติดถูกกฎหมายได้พยายามแก้ไขย้อนหลังถึงผลที่ตามมาของการห้ามกัญชา รวมถึงบทบัญญัติที่อนุญาตให้มีการกำจัดหรือหยุดโทษความผิดเกี่ยวกับกัญชาในระดับต่ำ ในทางกลับกันผู้สนับสนุนการห้ามกัญชาว่าก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านสาธารณสุขและความปลอดภัย และขัดต่อหลักศีลธรรม (Natural Conference of States, 2022)

โดยในประเทศสหรัฐอเมริกา มีทั้งหมด 22 รัฐที่อนุญาตให้กัญชาเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมายภายใต้การควบคุมของกฎหมายในแต่ละรัฐได้แก่ รัฐโคโลราโด (Colorado) ปี ค.ศ. 2012, รัฐวอชิงตัน (Washington) ปี ค.ศ. 2012, รัฐอลาสกา (Alaska) ปี ค.ศ. 2014, รัฐโอเรกอน (Oregon) ปี ค.ศ. 2014, รัฐวอชิงตันดีซี (Washington D.C.) ปี ค.ศ. 2014, รัฐแคลิฟอร์เนีย (California) ปี ค.ศ. 2016, รัฐเมน (Maine) ปี ค.ศ. 2016, รัฐแมตซาชูเซต (Massachusetts) ปี ค.ศ. 2016, รัฐเนวาดา (Nevada) ปี ค.ศ. 2016, รัฐมิชิแกน (Michigan) ปี ค.ศ. 2018, รัฐเวอร์มอนต์ (Vermont) ปี ค.ศ. 2018, รัฐกวม (Guam) ปี ค.ศ. 2019, รัฐอิลลินอยด์ (Illinois) ปี ค.ศ. 2019, รัฐอริโซนา (Arizona) ปี ค.ศ. 2020, รัฐมอนทานา (Montana) ปี ค.ศ. 2020, รัฐนิวเจอร์ซีย์ (New Jersey) รัฐนิวยอร์ก (New York) ปี ค.ศ. 2021, รัฐเวอร์จิเนีย (Virginia) ปี ค.ศ. 2021, รัฐนิวเม็กซิโก (New Mexico) ปี ค.ศ. 2021,

รัฐคอนเนตทิคัต (Connecticut) ปี ค.ศ. 2021, และรัฐโรดไอแลนด์ (Rhode Island) ปี ค.ศ. 2022 ซึ่งมีรายละเอียดในการครอบครองและจำหน่ายที่แตกต่างกันออกไป ยกตัวอย่างเช่น

ในรัฐวอชิงตัน (Washington) ผู้ใหญ่ที่มีอายุมากกว่า 21 ปีสามารถซื้อและครอบครองกัญชาได้มากถึง 1 ออนซ์ ของกินที่ผสมกัญชาได้ 16 ออนซ์ในรูปแบบของแข็ง ผลิตภัณฑ์ของเหลวที่ผสมกัญชาได้ 72 ออนซ์ และกัญชาเข้มข้นได้ 7 กรัม การเสพกัญชาในที่สาธารณะเป็นสิ่งผิดกฎหมาย และผู้ใช้ที่พักผ่อนหย่อนใจไม่สามารถปลูกกัญชาที่บ้านได้ การขายปลีกเป็นสิ่งผิดกฎหมายสำหรับร้านขายยาที่มีใบอนุญาตและมีภาษีสรรพสามิต 37% สำหรับการขายเหล่านั้

ผู้ใหญ่ที่มีอายุมากกว่า 21 ปีในรัฐโคโลราโด (Colorado) สามารถครอบครองและแจกจ่ายกัญชาได้มากถึงหนึ่งออนซ์ และปลูกพืชได้มากถึงหกต้น และจะจำกัดที่ 12 ต้นไม่ว่าจะมีคนอาศัยอยู่ที่คนก็ตาม การใช้กัญชาในที่สาธารณะเป็นสิ่งผิดกฎหมายการขายปลีกที่ร้านขายยาที่มีใบอนุญาตจะต้องเสียภาษีการขายมาตรฐาน รวมทั้งภาษีการขายกัญชาเพิ่มอีกร้อยละ 10 ภาษีสรรพสามิตร้อยละ 15

ในรัฐเนวาดา (Nevada) ที่มีอายุมากกว่า 21 ปีสามารถครอบครองกัญชาได้มากถึง 1 ออนซ์ และครอบครองกัญชาเข้มข้นได้มากถึงหนึ่งในแปดของออนซ์ และสามารถปลูกกัญชาได้ถึง 6 ต้นหรือ 12 ต้นต่อครัวเรือน การใช้กัญชาในที่สาธารณะหรือในรถยนต์เป็นสิ่งผิดกฎหมายการขายปลีกเป็นสิ่งผิดกฎหมายสำหรับร้านขายยาที่ได้รับอนุญาต และต้องเสียภาษีสรรพสามิต 10% นอกเหนือจากภาษีการขายของรัฐ

ในรัฐแคลิฟอร์เนีย (California) ผู้ใหญ่ที่อายุมากกว่า 21 ปีครอบครอง ซื้อ หรือแจกจ่ายได้ 1 ออนซ์และครอบครองกัญชาเข้มข้นมากถึง 8 กรัม ยังสามารถปลูกพืชกัญชาได้ถึงหกต้น การสูบกัญชาหรือการบริโภคกัญชาเป็นสิ่งผิดกฎหมายในที่สาธารณะ เช่นเดียวกับการใช้กัญชาขณะอยู่ในรถการขายปลีกกัญชาในร้านขายยาที่ได้รับอนุญาตจะต้องเสียภาษีการขายมาตรฐานของรัฐและภาษีสรรพสามิต 15% รัฐบาลท้องถิ่นอาจออกกฎหมายเพิ่มเติมเกี่ยวกับธุรกิจกัญชา

ในรัฐโอเรกอน (Oregon) ผู้ใหญ่ที่มีอายุมากกว่า 21 ปีสามารถครอบครองกัญชาได้มากถึง 1 ออนซ์ หากพวกเขาอยู่ในที่สาธารณะและสามารถครอบครองได้มากถึง 8 ออนซ์ที่บ้าน และสามารถมีผลิตภัณฑ์กัญชาได้มากถึง 16 ออนซ์หากอยู่ในรูปของแข็ง หรือผลิตภัณฑ์กัญชามากถึง 72 ออนซ์ในรูปของเหลว และสามารถปลูกต้นกัญชาได้ถึง 4 ต้น ในรัฐโอเรกอนการใช้กัญชาในที่สาธารณะเป็นสิ่งผิดกฎหมายการขายปลีกกัญชานั้นถูกกฎหมายที่ร้านขายยาที่มีใบอนุญาตและต้องเสียภาษีที่ร้อยละ 17 และสามารถบวกภาษีเพิ่มเติมได้ถึงร้อยละ 3 ในบางกรณี

ในรัฐแมสซาชูเซต (Massachusetts) ผู้ใหญ่ที่มีอายุมากกว่า 21 ปีสามารถครอบครองกัญชาได้ถึง 1 ออนซ์ต่อบุคคล และสามารถครอบครองที่บ้านได้มากถึง 10 ออนซ์ อนุญาตให้ปลูกในบ้านได้ ผู้อยู่อาศัยสามารถปลูกกัญชาได้มากถึง 6 ต้นต่อคนและมากถึง 12 ต้นในครัวเรือนที่มีคนสองคนขึ้นไปการขายเป็นสิ่งผิดกฎหมายที่ร้านขายยาที่ได้รับอนุญาต การขายต้องเสียภาษีการขายมาตรฐานของรัฐ รวมทั้งภาษีสรรพสามิตของรัฐที่ร้อยละ 10.75 และในแต่ละเมืองสามารถเก็บภาษีได้อีกถึงร้อยละ 3 สำหรับการขายกัญชา

สรุปผลการวิจัย

ปัจจัยของความเป็นอาชญากรรมของกัญชาหรือการยกเลิกความเป็นอาชญากรรมนั้น กระบวนการออกกฎหมาย เป็นระบบ ระเบียบ ที่ถูกสร้างขึ้นในสังคมเพื่อกำหนดความหมายของการเป็นยาเสพติดของกัญชา อาจกล่าวได้ว่า กฎหมายเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ความหมายของความเป็นอาชญากรรมของกัญชาเปลี่ยนแปลงไปสู่การยกเลิกความเป็นอาชญากรรม กฎหมายสำคัญที่เป็นจุดเปลี่ยนในประเทศไทยก็คือ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) ปี พ.ศ. 2562 โดยพระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งในมาตรา 26 ประกอบกับมาตรา 28 มาตรา 34 มาตรา 37 มาตรา 38 และมาตรา 40 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อกำหนด มาตรการในการควบคุมยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและสอดคล้อง ตามหลักสากล ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา 26 ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

เมื่อเปรียบเทียบแนวทางการยกเลิกความเป็นอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติด กรณีศึกษา กัญชา ในต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศสาธารณรัฐอุรุกวัย (Uruguay) ประเทศแคนาดา (Canada) และประเทศสหรัฐอเมริกา (United States of America) พบว่ากระบวนการสำคัญในการยกเลิกความเป็นอาชญากรรมมีความแตกต่างกัน ออกในระดับของกฎหมายที่เข้ามากำหนดกำกับบรรทัดฐานใหม่ให้กับกัญชา ถึงอย่างไรก็ตามการยกเลิกความเป็นอาชญากรรมจำเป็นที่ต้องมีกฎหมายเข้ามากำกับดูแลทั้งระบบอุตสาหกรรมตั้งแต่ นำเข้า ส่งออก ผลิต (ปลูก) ผลิต (สกัด) ครอบครองเฉพาะบุคคล และจำหน่าย เพื่อให้เป็นไปในทิศทางที่คำนึงถึง สุขอนามัย สิทธิ และเสรีภาพในการเข้าถึงกัญชาของประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมและเสมอภาคกัน

ซึ่งเป็นแนวทางให้ประเทศไทยสามารถออกกฎหมายที่มีลักษณะไปในทิศทางเดียวกันกับประเทศอื่นๆ ในระดับสากลและคำนึงถึงบริบทภายในประเทศ ได้แก่ ด้านสาธารณสุขสุขภาพ ด้านหลักฐานทางวิชาการ ด้านประวัติศาสตร์ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม ด้านความมั่นคงทางยาของประเทศ ด้านการเมือง และด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เป็นต้น อนึ่ง การนำนโยบายจากต่างประเทศมาปรับใช้ควรคำนึงขีดความสามารถในการให้บริการและการกระจายอำนาจระหว่างรัฐและประชาชน และนโยบายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในระดับนานาชาติ และที่ขาดไม่ได้คือความต้องการที่แท้จริงจากประชาชนในประเทศในการบริโภคกัญชา โดยจากการเปรียบเทียบกฎหมายระหว่างประเทศที่ใช้ควบคุมกัญชาสามารถสรุปได้ตามตารางเปรียบเทียบนโยบายกัญชา ดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบนโยบายกัญชา

ประเทศ	นโยบายกัญชา	หมายเหตุ
ประเทศสหรัฐอเมริกา (United States of America)	กฎหมายในระดับประเทศ (Federal level) ยังคงควบคุมกัญชาด้วยกฎหมายยาเสพติด ในทางตรงกันข้ามกฎหมายใน	ในระดับกฎหมายระหว่างมลรัฐจะมีจำนวนการครอบครองเพื่อบริโภคไม่ว่า

	ระดับมัลรัฐอนุญาตให้ยกเลิกความเป็นอาชญากรรมของกัญชา (Legalization) และอนุญาตให้ใช้กัญชาทางการแพทย์ (Medicalization)	จะเป็นทางการแพทย์และนันทนาการจะมีความแตกต่างกัน
ประเทศแคนาดา (Canada)	กฎหมายกัญชา (Cannabis Act) ค.ศ. 2018 ซึ่งกำหนดให้กัญชามีสถานะถูกต้องตามกฎหมาย และสามารถใช้กัญชาเพื่อการนันทนาการได้ (Legalization)	ประชาชนทั่วไปที่มีอายุมากกว่า 18 ปี บริบูรณ์ สามารถครอบครองกัญชาได้จำนวนไม่เกิน 30 กรัม
ประเทศสาธารณรัฐอุรุกวัย (Uruguay)	กฎหมายกัญชา (Law No. 19.172) ซึ่งเน้นการควบคุมจากรัฐบาลโดยอนุญาตให้บริโภค หรือจำหน่ายทางนันทนาการได้ (Legalization)	อนุญาตให้บุคคลอายุเกินกว่า 18 ปี บริบูรณ์ จำนวน 10 กรัมต่อสัปดาห์ หรือ 40 กรัมต่อเดือน
ประเทศไทย (Thailand)	กฎหมายยาเสพติด (Drug Act) อนุญาตให้บริโภคกัญชาทางการแพทย์ได้ (Medicalization)	เมื่อยกเลิกส่วนของกัญชาออกจากบัญชียาเสพติดแล้วยังไม่มีกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติควบคุมพืชกัญชา

อภิปรายผลการวิจัย

การยกเลิกความเป็นอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติด กรณีศึกษา กัญชาในประเทศไทย

การทำให้เป็นอาชญากรรม (Criminalization) ของกัญชาเป็นผลมาจากพระราชบัญญัติกัญชา พ.ศ. 2477 และถูกยกเลิกด้วยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ปี พ.ศ. 2522 ที่จัดประเภทให้กัญชาไปเป็นยาเสพติดประเภทที่ 5 ในระยะเวลาต่อ สถานะของกัญชา ถูกทำให้เปลี่ยนแปลงในเชิงทางการแพทย์ (Medicalization) ด้วยกฎหมายพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2562 ซึ่งได้มีการแก้ไขมาตราที่เกี่ยวกับยาเสพติดประเภทที่ 5 ทั้งในกรณีการนำเข้า ส่งออก ผลิตปลูก ผลิตสกัด ครอบครอง และจำหน่าย โดยในปี พ.ศ. 2565 กฎกระทรวงสาธารณสุขฯ ได้ออกประกาศโดยอาศัยตามอำนาจพระราชบัญญัติยาเสพติดจึงให้สถานะของกัญชาเปลี่ยนแปลงไปทำให้ทุกส่วนของกัญชาไม่ใช่ยาเสพติดประเภทที่ 5 อีกต่อไปจึงเป็นกระบวนการที่ทำให้เป็นการยกเลิกความเป็นอาชญากรรม (Legalization) ของกัญชาในประเทศไทย เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

การยกเลิกความเป็นอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติด กรณีศึกษา กัญชา ในต่างประเทศ

เปรียบเทียบประเทศสาธารณรัฐอุรุกวัย (Uruguay) ประเทศแคนาดา (Canada) และประเทศสหรัฐอเมริกา (United States of America) ทำให้ทราบถึงแนวทางปริมาณการครอบครองกัญชาเฉพาะบุคคลสำหรับผู้บรรลุนิติภาวะตั้งแต่ 18-21 ปีขึ้นไป อยู่ที่ประมาณ 1-2 ออนซ์ การอนุญาตให้ประชาชนที่บรรลุนิติภาวะปลูกไว้ใช้ในวัตถุประสงค์ก็ได้เองได้ไม่เกิน 6-12 ต้น ในส่วนของการจัดจำหน่ายกัญชาสามารถทำได้ถ้าได้รับการอนุญาตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีการจัดเก็บภาษีในการบำรุงท้องถิ่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต เพื่อนำไปเป็นงบประมาณในการพัฒนากิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกัญชาต่อไปในอนาคต

โดยเมื่อพิจารณานโยบายกัญชาที่เหมาะสมสำหรับกัญชาในประเทศไทย (Thailand) สำหรับนโยบายการยกเลิกความเป็นอาชญากรรมประเทศไทยได้มีการยกเลิกความเป็นอาชญากรรมสำหรับการบริโภคกัญชาทางแพทย์ (Medicalization) ผ่านกฎหมายพระราชบัญญัติยาเสพติดฉบับที่ 7 พ.ศ. 2562 ถึงอย่างไรก็ตามภายหลังจากการอนุญาตให้ผลิต จำหน่าย และบริโภคกัญชาทางการแพทย์ ได้มีประกาศในระดับกระทรวงเป็นมาตรการควบคุมในเชิงการปกครองเพื่อควบคุมกัญชาให้เป็นสมุนไพรควบคุม แต่ยังไม่มีความหมายในระดับพระราชบัญญัติเพื่อควบคุมกัญชาโดยเฉพาะ จากบริบทในด้านสาธารณสุขสุขภาพ ด้านหลักฐานทางวิชาการ ด้านประวัติศาสตร์ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม ด้านความมั่นคงทางยาของประเทศ ด้านการเมือง และด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของประเทศไทย ดังนั้นการพิจารณาของกัญชาควรคำนึงถึงบริบทที่กล่าวมาทุกองค์ประกอบมากกว่าการนำบริบทใดบริบทหนึ่งเป็นปัจจัยหลักในการพิจารณาของกัญชาหรือกฎหมายเกี่ยวกับกัญชา

เอกสารอ้างอิง

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข. (2565). *เรื่อง ระบุชื่อยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 พ.ศ. 2565*. สืบค้นจาก <https://mnfda.fda.moph.go.th/narcotic/?p=11472>
- พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562. สืบค้นจาก <https://shorturl.asia/X7kVf>
- พิมพ์พรรณ ไพบูลย์หวังเจริญ, อุษา เกี้ยวสุวรรณ, นิชาธิย์ เนตรทอง, (2555). *คัมภีร์ธาดุพระนารายณ์ ฉบับ ไบลาน (ตำราพระโอสถพระนารายณ์) : ชุดตำราภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ฉบับอนุรักษ์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย.
- วชิระ อำพนธ์. (2562). พระราชบัญญัติกัญชา พ.ศ. 2477. สืบค้นจาก <https://shorturl.asia/2FEJ0>
- Aieorattanawadee, A. (2020). *THE "GANJA" DISCOURSES IN THAI SOCIETY: CRIMINALIZATION OR MEDICALIZATION*. Doctoral dissertation, Chulalongkorn University, Chulalongkorn University Intellectual Repository.
- Arkaraphon Aieorattanawadee. (2020). Problems of Drug Law Development: Case Study of Cannabis Liberalization. *Ubon Ratchathani Rajabhat Law Journal*, 8(2), 94-104.
- Arkaraphon Aieorattanawadee. (2022). COMPREHENSIVE CANNABIDIOL REGULATION IN FOOD ANALYSIS OF THAILAND AND CANADA. *Journal of MCU Ubon*. 4(2)
- Natural Conference of States. (2022). *State Medical Cannabis Laws*. <https://www.ncsl.org/research/health/state-medical-marijuana-laws.aspx>.